

دیدگاه و نگرش‌های متفاوت روسیه نسبت به ایران و خاورمیانه

نادر ذهابی

کارشناسی ارشد علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خرم‌آباد، خرم‌آباد، ایران

چکیده

جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه بر اساس نوع برداشت از ظرفیت‌ها و توانایی‌های داخلی و خارجی خود، به تبیین و تحلیل سیاست خارجی خود در روابط دوجانبه می‌پردازند. در واقع روابط ایران و روسیه، همواره فراز و نشیب‌های زیادی داشته است. به شکلی که گاهی زمان‌ها دو کشور آن‌چنان به یکدیگر نزدیک شده‌اند که صحبت از مشارکت راهبردی آن‌ها به میان آمده و گاهی نیز چنان از هم فاصله گرفته‌اند که به مرز تیرگی در روابط رسیده‌اند. به نظر می‌رسد پوتین علاوه بر رویکردهای پیشین، رویکردهای جدیدی را نیز در نظر داشته باشد که در منطقه ترسیم و طراحی شده است. بر این مبناء وی در پی شکل دادن به یک شالوده ژئوپولیتیکی وسیع تر برای همکاری سازنده در عرصه جهانی خواهد بود. پوتین در مقاله خود با عنوان (روسیه و دنیای در حال تغییر) ضمن صحبت از روابط مسکو و پکن خاطرنشان می‌کند که چین کشوری در حال رشد و توسعه بوده و از ثبات کافی برخوردار است. به همین خاطر، این کشور برای روسیه اهمیتی وافر دارد. ولادیمیر پوتین تأکید می‌کند که مسکو و پکن همچنان به حمایت از یکدیگر ادامه خواهند داد. این حمایت در سطح سازمان ملل متحد همچنان پابرجاست، پوتین در این راستا به واکنش غرب نسبت به اقدام مسکو- پکن و وتو کردن قطعنامه‌ی شورای امنیت سازمان ملل متحد در خصوص مسئله سوریه اشاره دارد. البته در خصوص سیاست خارجی روسیه در آسیا و اروپا ذکر این نکته حائز اهمیت است که پوتین معتقد نیست که روسیه باید میان اروپا، چین و به‌طور کلی آسیا یک طرف را انتخاب کند، بلکه وی روسیه را به‌عنوان عضو رابط بین شرق و غرب می‌بیند یعنی این کشور در عین حال که به دنبال توسعه هرچه بیشتر و سریع‌تر روابط با آسیاست اما به‌طور هم‌زمان برای نزدیکی روسیه با اتحادیه اروپا به‌عنوان مهم‌ترین متحد تجاری روسیه نیز تلاش می‌کند با این حال پوتین با هر نوع همکاری که روسیه را موظف، متعهد و ملزم کند مخالف است. البته شایان ذکر است که رویکرد ایران نیز در قبال روسیه از جایگاه ویژه‌ای برخوردار خواهد بود. در این راستا درک دقیق از نظام بین‌المللی و درک درست از سیاست خارجی روسیه می‌تواند در روابط تهران- مسکو تأثیر مثبتی برجای گذارد در این خصوص اگر سیاستمداران درک صحیحی از تحولات و جهت تغییرات آینده نداشته امکان‌پذیری اهداف تعیین شده سیاست خارجی، در نتیجه فرایند ارتقاء جایگاه در تریبالات بین‌الملل با چالش مواجه می‌گردد. انتظار می‌رود روابط دو کشور در دوران ریاست جمهوری پوتین با توجه به منافع مشترک بین ایران و روسیه و با توجه به نیازهای امنیتی مشترک دوره جدیدی از بهبود روابط میان ایران و روسیه را در دوره پوتین شکل گیرد.

واژه‌های کلیدی: سیاست خارجی، دولت پوتین، منافع ملی، جمهوری اسلامی ایران

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۵، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۸، صفحات ۷۰-۸۱